

У II кварталі 2023 року небанківський фінансовий сектор змінювався різноспрямовано: у більшості сегментів обсяги активів зросли, однак фінансові компанії втратили активи через зменшення кількості установ. Обсяги страхових премій дещо збільшилися порівняно з I кварталом, переважно в ризиковому страхуванні. Доходи від інвестиційної діяльності страховиків надалі зростали, тож сектор був прибутковим. Кредитні спілки вперше з початку повномасштабної війни продемонстрували ознаки відновлення: обсяг активів і кредитний портфель зросли, сегмент сформував незначний прибуток. Діяльність ломбардів надалі поживалася: зростали обсяги кредитів, підвищилися доходи та поліпшилися показники рентабельності. Лише сегмент фінансових компаній знизив оберти порівняно з I кварталом: зменшилися обсяги основних фінансових послуг, крім фінансового лізингу.

Структура та проникнення сектору

У II кварталі кількість надавачів небанківських фінансових послуг далі зменшувалася: із Реєстру виключено 38 фінансових компаній, вісім ЮО-лізингодавців, по сім страховиків і ломбардів, а також шість кредитних спілок. Більшість фінустанов залишили ринок, добровільно відмовившись від ліцензій. Відповідно до вимог Закону України “Про платіжні послуги” 16 фінкомпаній виключено з Реєстру та в статусі платіжних установ включено до Реєстру платіжної інфраструктури. У квітні-червні було зареєстровано фінансову компанію та ЮО-лізингодавця.

Упродовж II кварталу 18 фінансових компаній та п'ять страховиків добровільно відмовилися від частини ліцензій. За рішенням регулятора анульовано частину ліцензій лише одній фінансовій компанії. Після усунення виявлених порушень поновлено дію ліцензій фінансовій компанії та ЮО-лізингодавцю.

У II кварталі обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг у цілому зменшилися на 6.7%. Таке скорочення відбулося виключно через суттєве зменшення активів фінансових компаній. В інших сегментах зафіксований невеликий приріст обсягів активів. Кредитні спілки наростили активи вперше від III кварталу 2021 року. Частка НБФУ в активах фінансового сектору, нагляд за якими здійснює НБУ, за квітень – червень скоротилася на 1.2 в. п. до 10.9%.

Страховики

У II кварталі вдруге поспіль обсяг активів страховиків життя збільшився – на 4%. Активи ризикових страховиків незначно зменшилися через вихід з ринку семи установ.

Обсяги премій і виплат зі страхування життя протягом кварталу майже не змінилися. Однак порівняно з II кварталом 2022 року зміни значні: премії були вищими на 18%, а виплати – аж на 56%.

Обсяги валових премій із ризикового страхування зросли на 12% за квартал і досягли рівня IV кварталу 2021 року.

Виплати зросли на 3% за квартал. Премії та виплати зросли приблизно на 40% порівняно з II кварталом 2022 року.

У II кварталі обсяг премій з автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, “Зелена картка”) збільшився на 21%, перевищивши довоєнний рівень. Частка премій з автострахування протягом повномасштабної війни незмінно перевищує половину загальних надходжень ризикових страховиків. Обсяги премій з особистого страхування (страхування життя та медичне) за квартал майже не змінилися. Премії зі страхування майна зросли на 9% протягом кварталу, проте їхній обсяг все ще становить лише близько половини довоєнного. За рештою видів страхування надходження переважно зменшувалися. Виплати за основними видами страхування майже не змінилися, крім майнових, що скоротилися на 10% у II кварталі. Авто- (КАСКО, ОСЦПВ і “Зелена картка”) та особисте страхування (медичне, життя) надалі формують близько 80% премій та 90% виплат.

На перестраховання у звітному періоді було передано лише 9% премій, з них лише четверту частину – на внутрішньому ринку.

Страховики зменшують резерви збитків за добровільними видами вже третій квартал поспіль. Попри це, покриття премій резервами збитків досі високе порівняно з довоєнними рівнями – 99% (у річному вимірі). Натомість резерви збитків за обов'язковими видами страхування дещо зросли за квартал. Їхній поточний високий рівень спричинений активізацією на ринку “Зеленої картки”. Покриття премій резервами збитків повертається до історичних рівнів, сягнувши 156% (у річному вимірі).

Зменшення резервів збитків поліщило коефіцієнт збитковості добровільного страхування, який набув значення 37%, зменшившись на 4 в. п. за квартал. Аналогічний показник обов'язкового страхування,

навпаки, зріс на 2 в. п. до 49%, повторивши свій історичний максимум. Загальний коефіцієнт збитковості становив 41%, зменшившись на 2 в. п. Проте, розрахований у нетто-вимірі, він мав протилежну динаміку: збільшився (погіршився) на 2 в. п. до 42%. Це відбулось, оскільки права вимоги до перестраховиків за наявними страховими подіями зменшувалися набагато швидше, ніж резерви збитків страховиків.

У II кварталі дещо зросли аквізиційні витрати ризикових страховиків та витрати, пов'язані з укладанням договорів перестраховування. Вони частково знівелювали позитивний ефект від зменшення бруто коефіцієнта збитковості. Тож комбінований коефіцієнт зменшився (поліпшився) лише на 1 в. п. до 94%.

Процентні доходи за депозитами та ОВДП, які залишаються основним джерелом інвестиційного прибутку ризикових страховиків, зросли незначно порівняно з попереднім кварталом. Коефіцієнт ефективності діяльності мав значення 86%. Доходи від інвестицій страховиків життя і далі збільшувалися: на 8% порівняно з I кварталом та на 63% – з аналогічним кварталом попереднього року. Зростання в II кварталі асоціюється здебільшого з доходами від облігацій.

Страховий ринок був прибутковим у II кварталі. Рентабельність капіталу ризикових страховиків була співмірною з попередніми роками – 6%. Прибутковою була діяльність 72% компаній. Страховики життя отримали рекордний прибуток за результатами кварталу. Прибутковою була діяльність 83% компаній.

Станом на 1 липня 2023 року хоча б один із нормативів платоспроможності та достатності капіталу й ризиковості операцій порушували 11 страховиків (дев'ять – станом на 1 квітня), ще один страховик порушував норматив якості активів. Частка порушників нормативів в активах зросла майже до 1.8%.

Кредитні спілки

У II кварталі перервалося майже дворічне зменшення активів кредитних спілок: вони дещо приросли, попри подальше скорочення кількості установ. Активи повільно зростали в більшості спілок, серед яких переважають ті, що залучають депозити. На кінець кварталу загальний обсяг активів становив лише 60% довоєнного рівня.

Нові кредити зросли вдрупе поспіль – майже на третину за II квартал. Найпомітніше – позики населенню на будівництво, ремонт, реконструкцію нерухомості, а також кредити, надані об'єднаними кредитними спілками (ОКС) переважно для подальшого кредитування приватних підприємств. Завдяки цьому зростав кредитний портфель, хоч і повільно, лише на 5% за квартал. Третина кредитів у портфелі прострочені більш як на 90 днів.

Операційні доходи кредитних спілок повільно зростали упродовж кварталу. Чистий процентний дохід від операцій з членами спілок збільшився на 4% порівняно з I кварталом. Водночас дещо знизилися процентні ставки за всіма видами позик. Завдяки скороченню адміністративних витрат поліпшилося (на 6 в. п.) відношення операційних витрат до операційних доходів –

до 85%. Значне зменшення витрат на резерви сприяло отриманню незначного прибутку в цілому в секторі.

Помірна прибутковість забезпечила зростання обсягу нерозподіленого прибутку в 1.4 раза, з огляду на його низькі значення. Обсяги фінансування кредитних спілок з боку ОКС збільшилися на 12%. Водночас у II кварталі значно сповільнився вплив коштів порівняно з I кварталом: обсяги депозитів зменшилися на 2%, додаткових пайових внесків – на 3%.

Станом на 1 липня 2023 року десять спілок порушували норматив достатності капіталу. Це на три установи менше, ніж у I кварталі, але в п'ять разів більше, ніж торік.

Фінансові компанії та ломбарди

Суттєве скорочення кількості установ у II кварталі вплинуло на обсяг активів сегмента, він зменшився майже на 9%. Відновлення обсягів наданих фінансових послуг призупинилося: цього кварталу основні фінпослуги, крім фінансового лізингу, скоротилися.

Кредитування населення дещо сповільнилося попри стійку тенденцію до зростання в попередні три квартали. Також упродовж II кварталу на чверть скоротилися обсяги факторингових операцій. Лише обсяг фінансового лізингу зростає четвертий квартал поспіль. Збільшення становило 21%, що здебільшого забезпечувалося ЮО-лізингодавцями. У II кварталі лізингові угоди укладалися переважно на придбання легкових автомобілів, менше – вантажівок та сільськогосподарської техніки.

Попри скорочення обсягів основних фінансових послуг, за підсумками першого півріччя 2023 року окремі фінансові компанії були доволі прибутковими.

Сектор ломбардів надалі демонстрував відновлення діяльності. Обсяги активів та нових кредитів у II кварталі збільшилися, власний капітал поволі зростає, хоча досі перебував на низькому рівні. Процентні доходи та доходи від реалізації майна зросли, що дало змогу отримати прибуток та поліпшити показники рентабельності.

Перспективи та ризики

У липні ухвалено Закон України "Про кредитні спілки", який дасть змогу підвищити ефективність, фінансову стійкість та надійність установ. Зокрема закон розширює коло учасників кредитних спілок і перелік їхніх фінансових послуг, удосконалює вимоги до системи управління, встановлює нові вимоги до структури капіталу. Кредитним спілкам слід підготуватися до нового ризик-орієнтованого регуляторного підходу та впровадження системи завчасного попередження ризиків для швидкого реагування на можливі шоки.

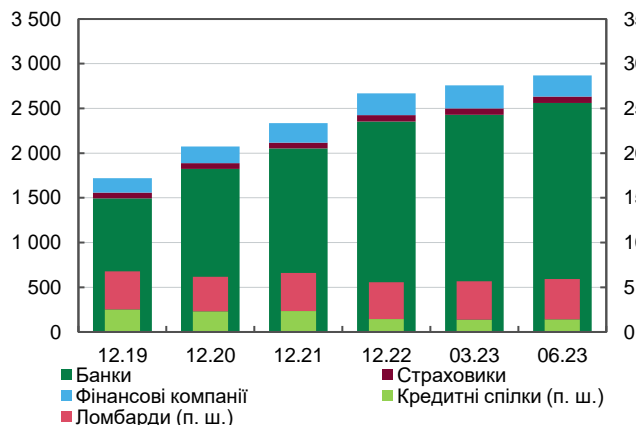
Регулятор схвалив Концепцію реформування регулювання факторингу, що передбачає розмежування регулювання торгового факторингу та операцій з фінансовою заборгованістю, запровадження державної реєстрації відступлення права вимоги. Це дасть змогу поглибити ринок і сприятиме його прозорості.

Від серпня НБУ поновлює виїзні перевірки надавачів небанківських фінансових послуг у сфері фінмоніторингу, санкційного законодавства та валютного нагляду.

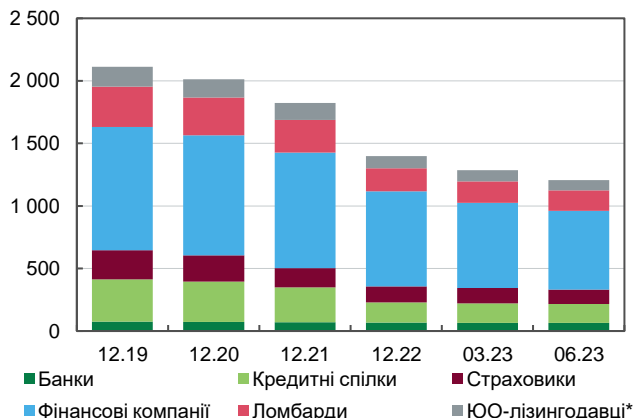
Структура та проникнення сектору

У І кварталі обсяги активів страховиків, ломбардів і кредитних спілок дещо зросли, фінансових компаній – помітно знизилася. Кількість установ у Реєстрі скоротилася на 80 установ, переважно фінансових компаній. Упродовж II кварталу було зареєстровано одну фінансову компанію та ЮО-лізингодавця.

Графік 1. Структура активів фінансового сектору, млрд грн

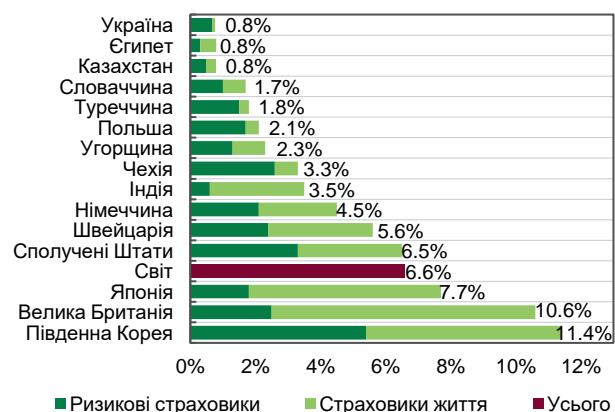
Графік 2. Кількість надавачів фінансових послуг

* ЮО-лізингодавці не є фінансовими компаніями, однак мають право надавати послуги з фінансового лізингу.

Рівень проникнення страхування в Україні низький. У 2022 році премії зі страхування життя становили лише 0.09% ВВП.

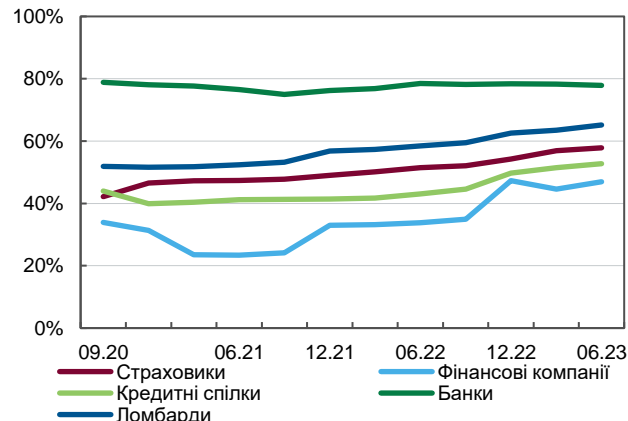
Графік 3. Співвідношення страхових премій і ВВП у 2022 році

Джерело: Allianz.

Концентрація всіх сегментів надавачів небанківських фінансових послуг надалі поступово зростає.

Графік 4. Частка активів десяти найбільших установ у сегментах

У II кварталі обсяг активів банків зростає швидше за обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг. Загальна частка НБФУ в активах фінансового сектору знизилася на 1.2 в. п. до 10.9% станом на 30 червня 2023 року.

Таблиця. Фінансові установи, регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України*

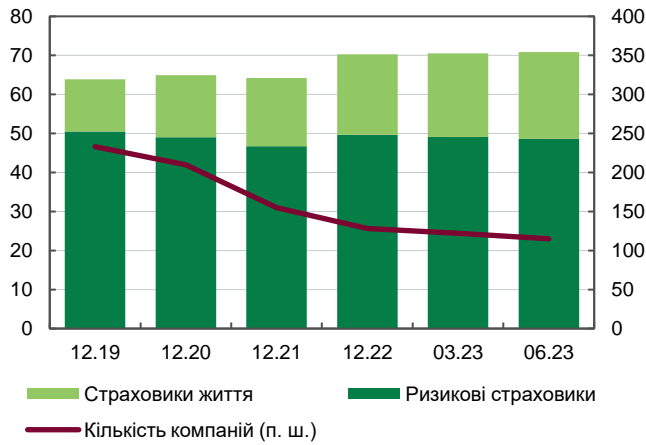
		2019	2020	2021	2022	03.2023	06.2023	Зміна за II квартал
Страховики	Активи, млн грн	63 867	64 903	64 737	70 298	70 480	70 785	0.4%
	Кількість	233	210	155	128	122	115	-7
Кредитні спілки	Активи, млн грн	2 502	2 317	2 330	1 449	1 380	1 393	1.0%
	Кількість	337	322	278	162	157	151	-6
Фінансові компанії	Активи, млн грн	162 197	186 572	216 406	243 997	259 338	236 743	-8.7%
	Кількість	986	960	922	760	682	629	-53
Ломбарди	Активи, млн грн	4 265	3 854	4 289	4 101	4 276	4 540	6.2%
	Кількість	324	302	261	183	171	164	-7
Банки	Активи, млн грн	1 493 298	1 822 841	2 053 232	2 353 939	2 427 204	2 562 123	5.6%
	Кількість	75	73	71	67	65	65	0

* Разом зі звітністю за II квартал 2023 року НБФУ мали змогу уточнити дані звітності за I квартал 2023 року. Через це відбулися ретроспективні уточнення окремих показників, зокрема розміру активів.

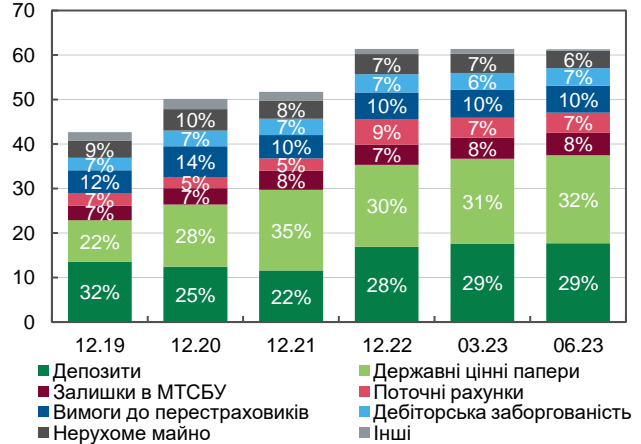
Страховики

Обсяги активів страховиків життя зросли на 4%. Їхня частка сягнула 31% в загальних активах сегменту. Обсяги депозитів і державних цінних паперів перевищили 61% прийнятих активів.

Графік 5. Обсяг активів страховиків та їхня кількість, млрд грн

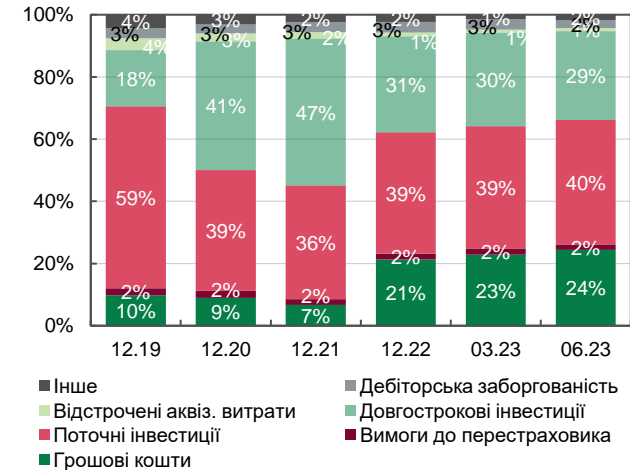

Графік 6. Структура прийнятих активів на покриття резервів страховиків, млрд грн

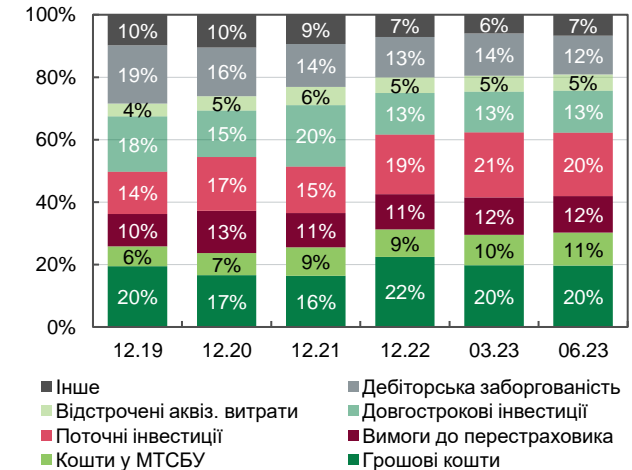

Частка найліквідніших активів страховиків життя сягнула 64%. Питова вага коштів ризикових страховиків у МТСБУ зросла, а дебіторської заборгованості – скоротилася.

Графік 7. Структура активів страховиків життя на 01.07.2023

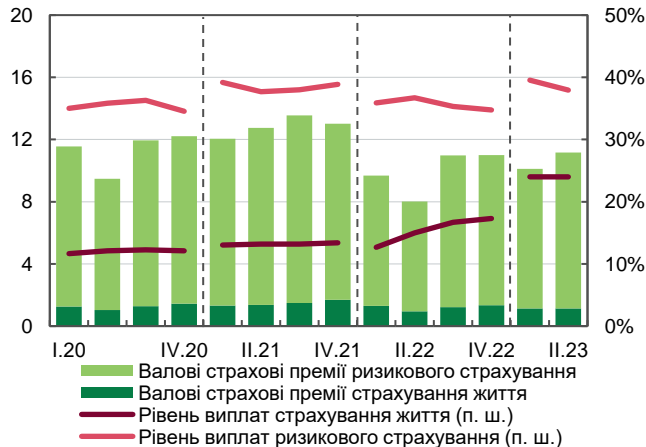

Графік 8. Структура активів ризикових страховиків на 01.07.2023

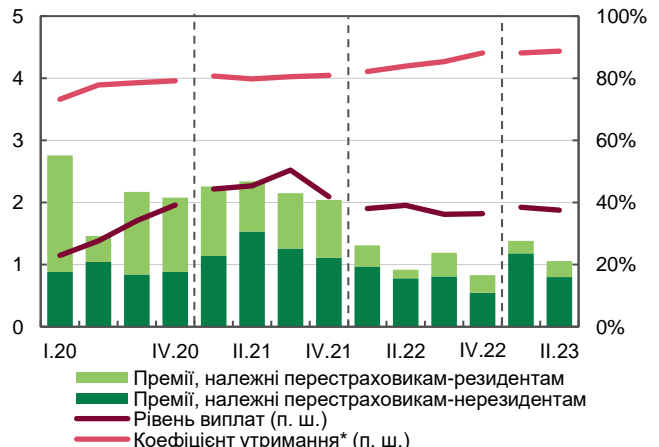
Обсяги валових премій і виплат зі страхування життя залишалися сталими протягом кварталу. Премії ризикового страхування зросли на 12%, а виплати – на 3%.

Графік 9. Премії та рівень виплат за видами страхування, млрд грн

Валові перестрахові премії та виплати зменшилися на 23% та 12% відповідно.

Графік 10. Премії, належні перестраховикам, рівень виплат та коефіцієнт утримання, млрд грн

* Співвідношення чистих премій до валових премій.

Автостраховання та особисте страхування незмінно найбільші види страхування за часткою премій та виплат.

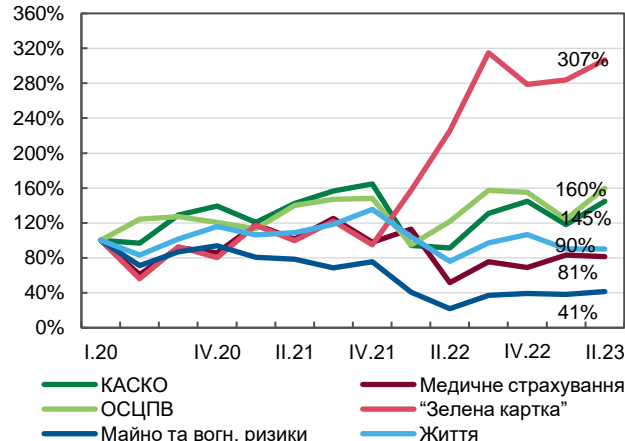
Графік 11. Страхові премії та виплати за найпоширенішими видами страхування за II квартал 2023 року, млрд грн

Значення у відсотках показує рівень виплат відповідного виду.

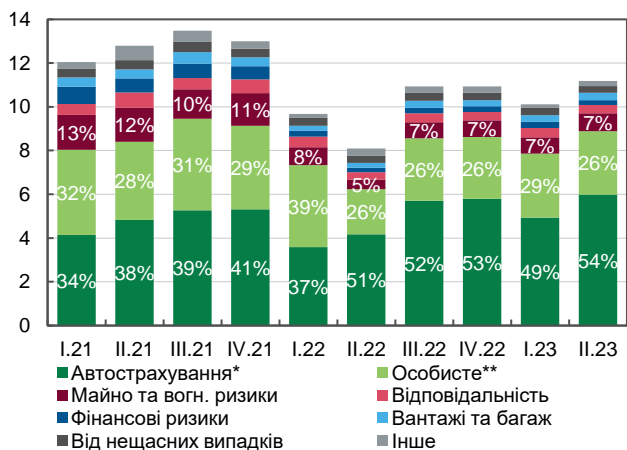
Обсяги премій автостраховання, майна та вантажів зросли за квартал, а інших видів – дещо зменшилися.

Графік 12. Страхові премії за найбільшими видами страхування, I квартал 2020 року = 100%

Особисте та автостраховання сукупно становили 79% премій.

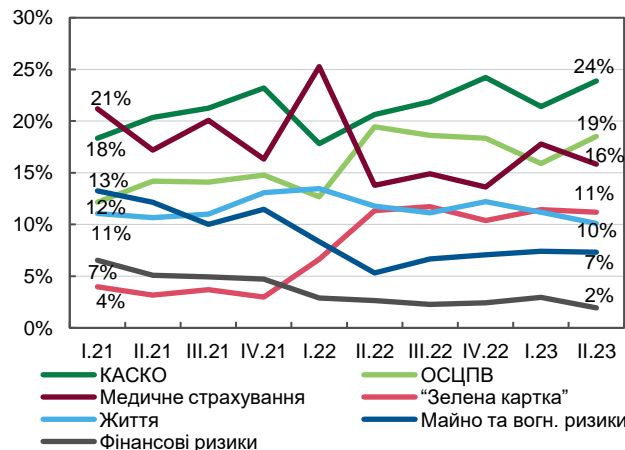
Графік 13. Структура страхових премій за основними видами страхування, млрд грн

* КАСКО, ОСЦПВ, "Зелена картка". ** Життя, медичне страхування.

Частка "Зеленої картки" зросла майже у три рази протягом війни, а майна – вдвічі скоротилася.

Графік 14. Частки страхових премій за найбільшими видами страхування

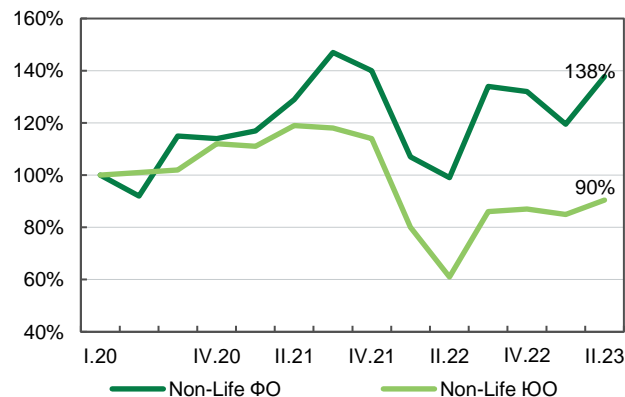

У II кварталі обсяг премій із ризикового страхування від фізичних осіб збільшився на 18%, а від юридичних осіб – на 5%.

Графік 15. Валові страхові премії за видами страхування (без вхідного перестраховання), I квартал 2020 року = 100%

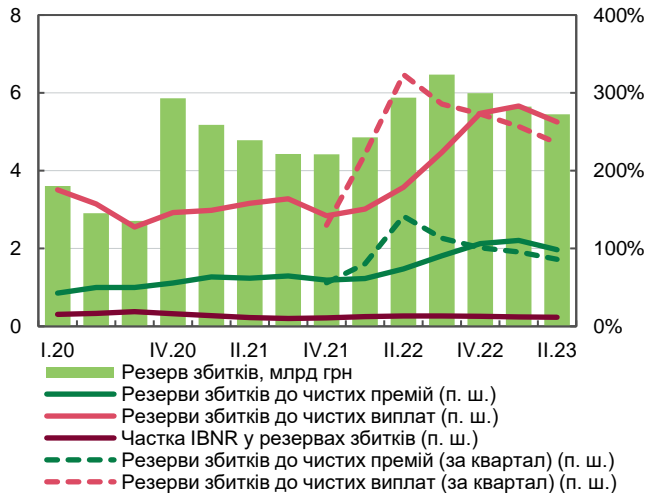

Графік 16. Валові премії з ризикового страхування за типами страховальників, I квартал 2020 року = 100%

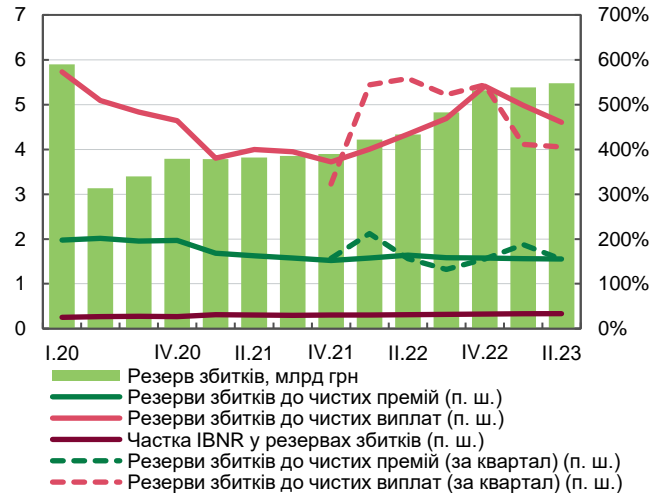
Резерви збитків ризикових страховиків зберегли свій тренд: за добровільними видами – до зменшення, за обов’язковими – до збільшення. Коефіцієнти резервування децю зменшилися, проте залишилися на адекватному рівні.

Графік 17. Коефіцієнти резервування* добровільного страхування

* Коефіцієнти резервування розраховані в річному вимірі.

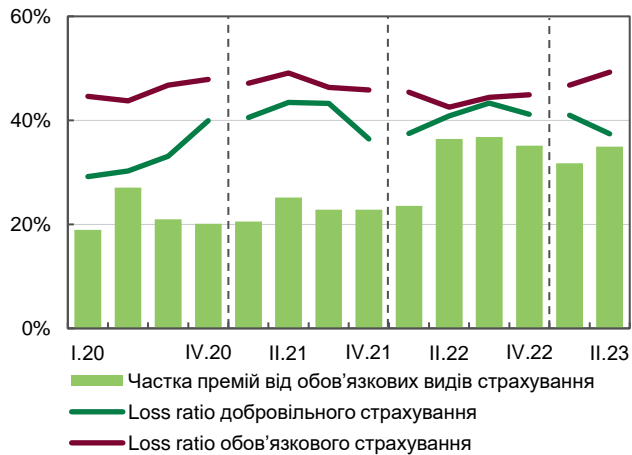
Графік 18. Коефіцієнти резервування* обов’язкового страхування

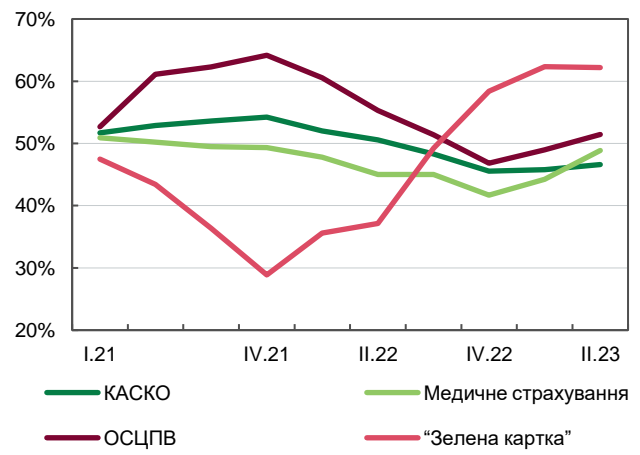
* Коефіцієнти резервування розраховані в річному вимірі.

Коефіцієнт збитковості добровільних видів страхування зменшився на 4 в. п. значною мірою через зменшення резервів збитків за страхуванням майна та вогневих ризиків та менш значущих видів страхування. Аналогічний показник обов’язкових видів страхування зростає під дією ОСЦПВ та “Зеленої картки”.

Графік 19. Частка премій з обов’язкового страхування та коефіцієнти збитковості (loss ratio) ризикового страхування

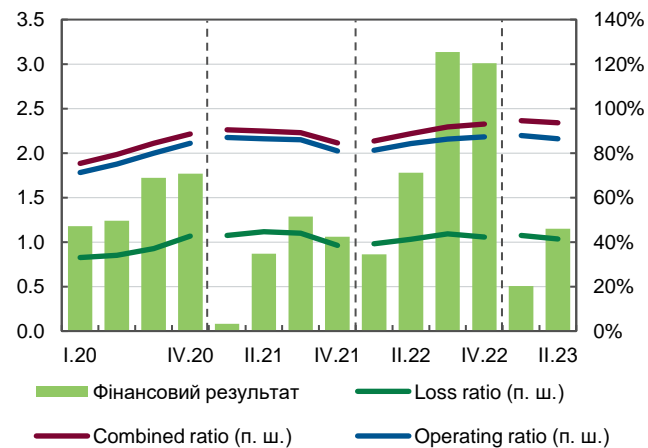

Графік 20. Динаміка коефіцієнтів збитковості (loss ratio) основних видів страхування

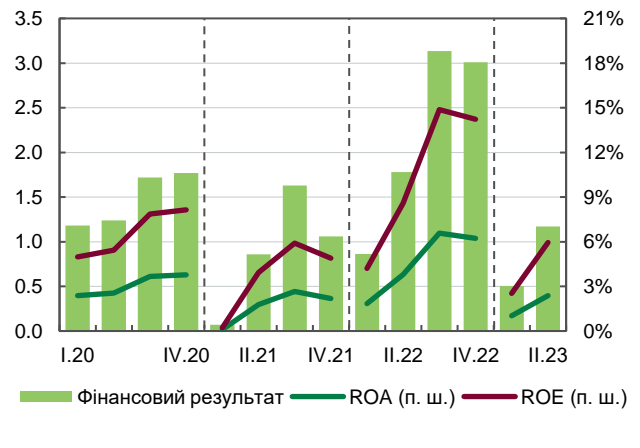

Коефіцієнти операційної ефективності ризикових страховиків зменшувалися (поліпшувалися). Ключовим рушієм цієї динаміки був коефіцієнт збитковості, що поліпшився через зменшення резервів збитків. Рентабельність капіталу страховиків на історично типовому рівні – 6%.

Графік 21. Фінансовий результат наростаючим підсумком і показники операційної діяльності ризикових страховиків, млрд грн

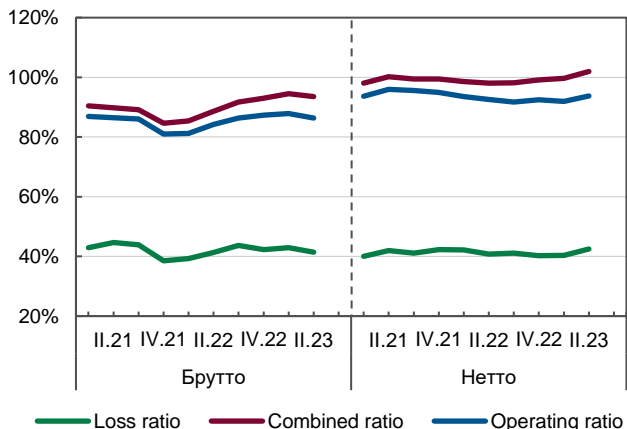

Графік 22. Фінансовий результат наростаючим підсумком і прибутковість ризикових страховиків, млрд грн

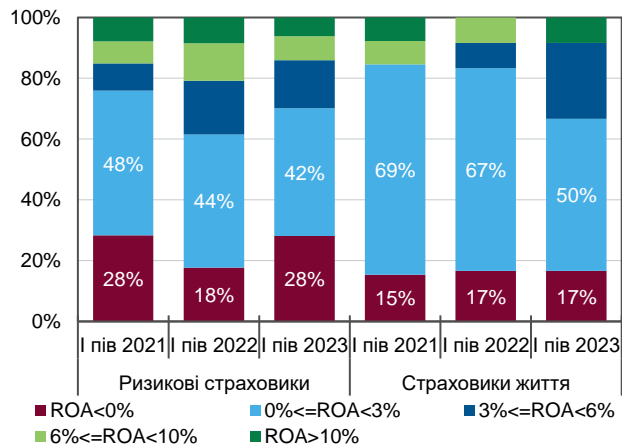

Коефіцієнти операційної діяльності страховиків, розраховані у бруто та нетто вимірі, мали протилежну динаміку через значну зміну частки перестраховиків у резервах збитків. У ризиковому сегменті 28% компаній були збитковими за результатами півріччя, у сегменті страхування життя – 17%. Ці значення залишилися на рівні попередніх років.

Графік 23. Показники операційної діяльності ризикових страховиків у бруто та нетто вимірах

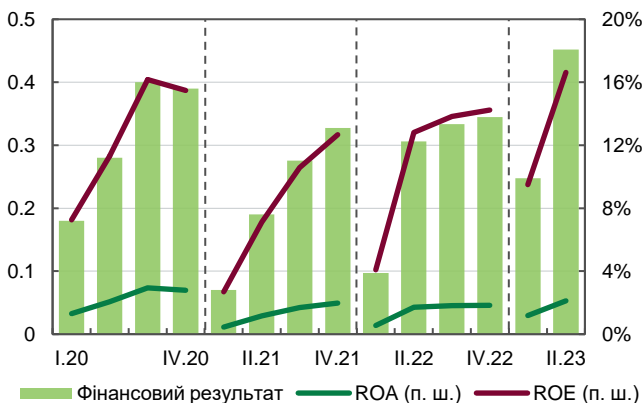

Графік 24. Розподіл страховиків за рентабельністю активів

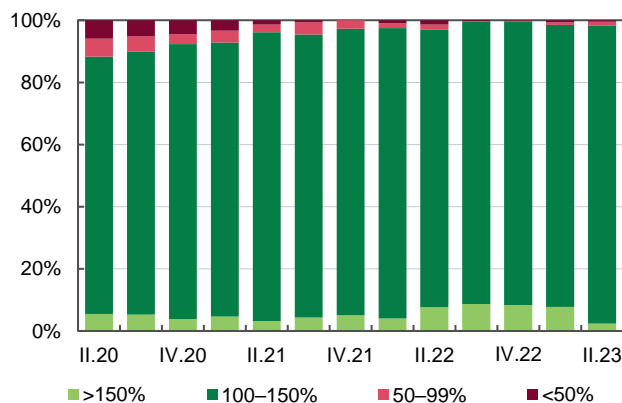
Страховики життя зафіксували рекордну рентабельність капіталу – 17%.

Графік 25. Фінансовий результат наростаючим підсумком і прибутковість страховиків життя, млрд грн

Кількість порушників нормативів платоспроможності зростає з 9 до 11, а їхня частка в активах з 1.5% до 1.8% протягом кварталу.

Графік 26. Розподіл активів страховиків за співвідношенням прийнятних активів та нормативного запасу платоспроможності

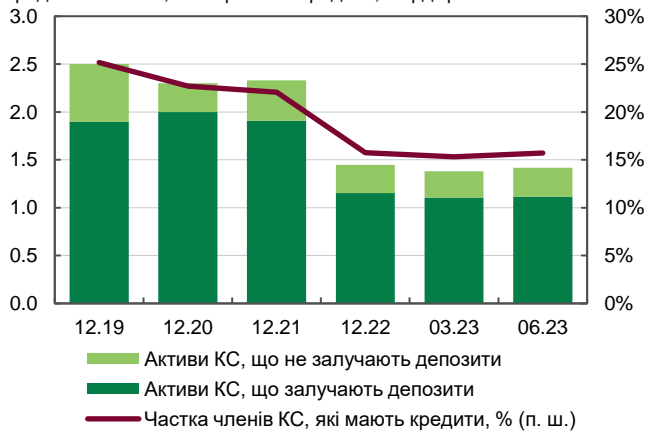

* Графік побудовано на основі даних 111 компаній.

Кредитні спілки

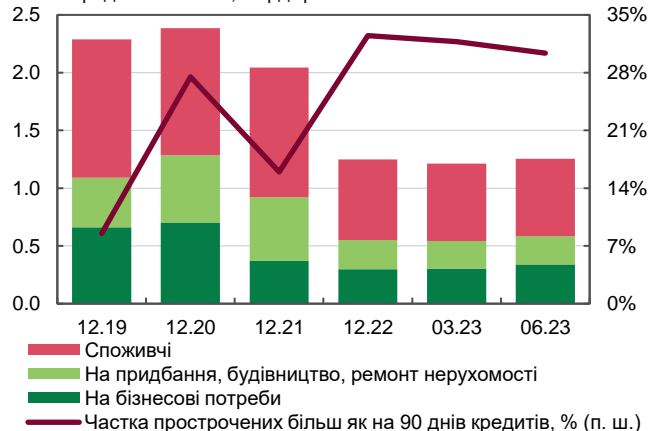
У II кварталі активи кредитних спілок (КС) зросли лише на 1%. Незмінною (80%) залишається частка спілок, що залучають депозити. Лише 16% членів кредитних спілок мають кредити.

Графік 27. Загальні активи кредитних спілок і частка членів кредитних спілок, які отримали кредити, млрд грн

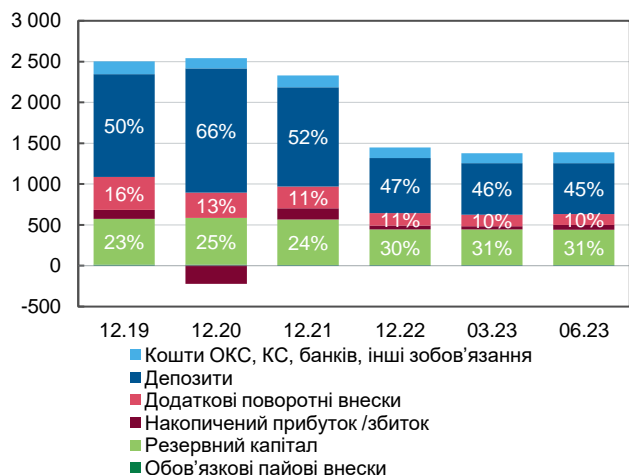
Кредитний портфель зріс на 5% за квартал переважно за рахунок бізнес-кредитів. Заявлена частка простроченої більш як на 90 днів основної суми позик залишається значною – 30%.

Графік 28. Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок, млрд грн

Обсяги депозитів і додаткових пайових внесків дещо скоротилися за квартал. Водночас зросли обсяги та частка накопиченого прибутку і кредитів ОКС.

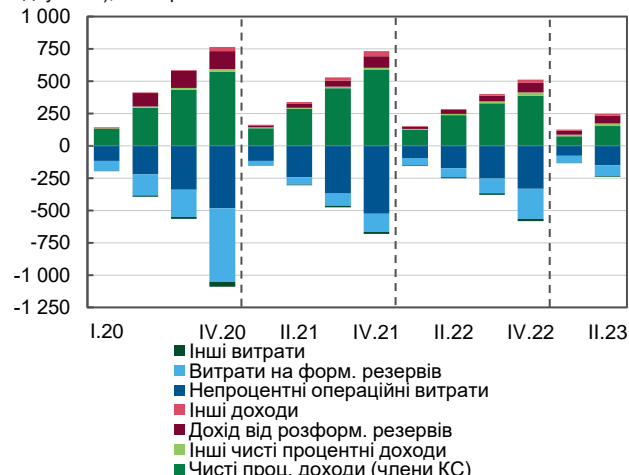
Графік 29. Зобов'язання та власний капітал, млн грн

Значення у відсотках на графіку показує частку складових у структурі фондування.

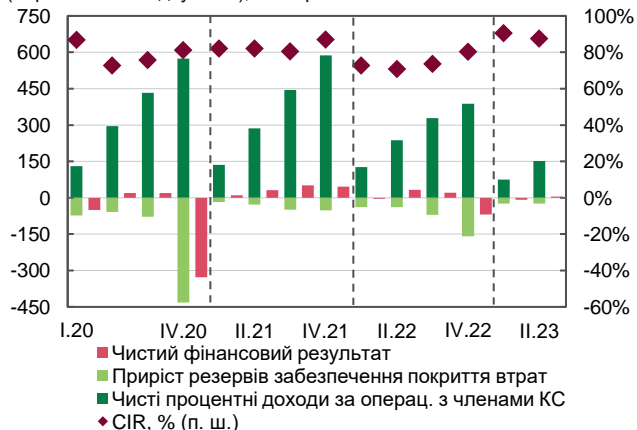
У II кварталі зросли чисті процентні доходи за операціями з членами спілок. А от операційні витрати зменшилися. Відрахування у резерви надалі знижувалися.

Графік 30. Доходи та витрати кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

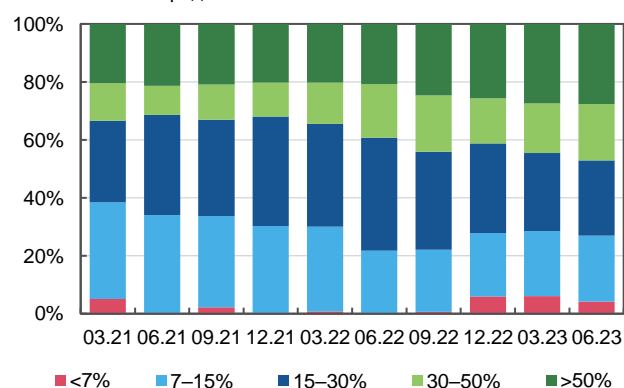
У II кварталі операційна ефективність кредитних спілок залишилася низькою. Водночас поліпшився фінансовий результат завдяки зменшенню витрат на резерви за квартал.

Графік 31. Операційна ефективність діяльності кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

Станом на 1 липня 2023 року кількість порушників мінімальних вимог до платоспроможності зменшилася за квартал. Вони переважають серед збиткових установ, що залучають депозити.

Графік 32. Розподіл нормативів достатності основного капіталу за часткою активів кредитних спілок

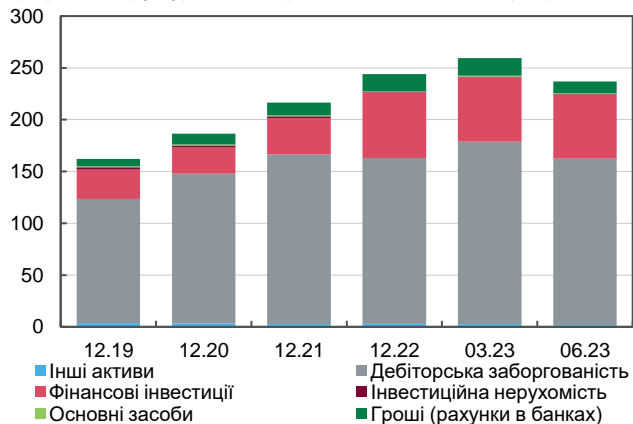

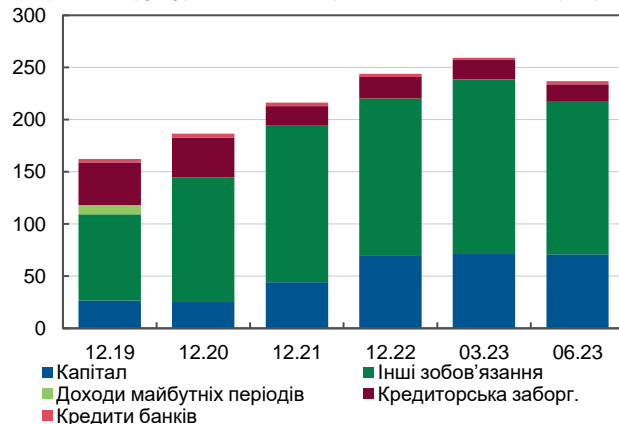
Фінансові компанії

У II кварталі обсяг активів фінансових компаній скоротився на 8.7% (+10.4% р/р) через вихід значної кількості установ з ринку. Частина з них стали платіжними установами та були включені до Реєстру платіжної інфраструктури. Структура активів і зобов'язань суттєво не змінилася, а частка капіталу навіть зростає.

Графік 33. Структура активів фінансових компаній, млрд грн

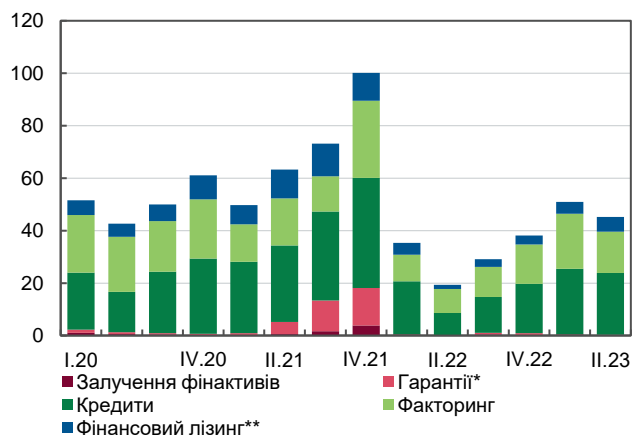

Графік 34. Структура зобов'язань фінансових компаній, млрд грн

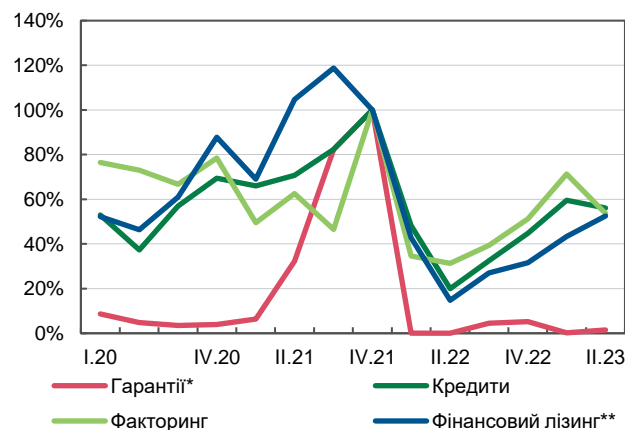
У II кварталі обсяги всіх видів фінансових послуг, крім фінансового лізингу, знизилися. Кредитування і надалі становило половину обсягу послуг, які надають фінансові компанії. Водночас обсяг позик дещо знизився перервавши стійку тенденцію до зростання у попередні три квартали. Найсуттєвіше скоротилися факторингові операції, а обсяг фінансового лізингу, який переважно забезпечували ЮО-лізингодавці, надалі зростає.

Графік 35. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

* До 01.07.2020 включає інформацію про гарантії та поручительства, починаючи з 01.07.2020 – виключно гарантії.
** ЮО-лізингодавці та фінансові компанії.

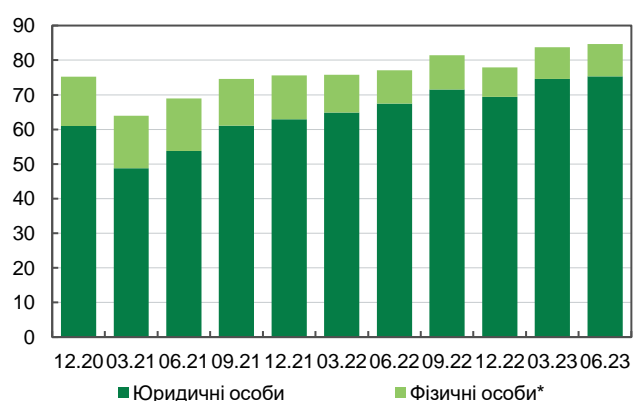
Графік 36. Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг, IV квартал 2021 року = 100%

* До 01.07.2020 включає інформацію про гарантії та поручительства, починаючи з 01.07.2020 – виключно гарантії.
** ЮО-лізингодавці та фінансові компанії.

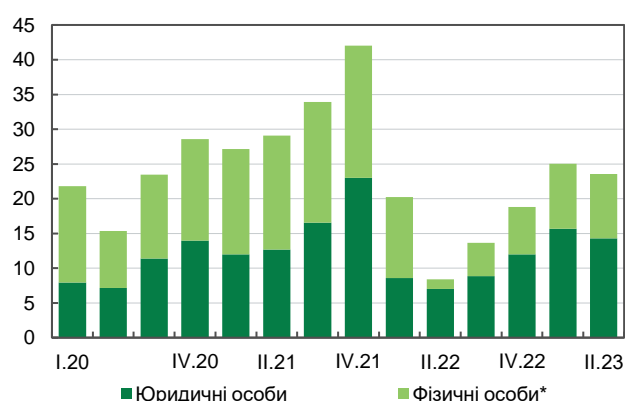
У II кварталі обсяг валового кредитного портфеля фінансових компаній помітно не змінився. Залишки за кредитами домогосподарствам зросли на 0.7% (-3.2% р/р), а корпораціям – на 1.1% (+11.7% р/р). Структура портфеля залишилася незмінною, частка позик корпораціям становить майже 90%. Бізнес був основним отримувачем нових кредитів у II кварталі. Однак обсяги кредитування підприємств за квартал впали на 8.9%, домогосподарств – на 0.9%.

Графік 37. Залишки валових кредитів фінансових компаній, млрд грн

* Включаючи ФОП.

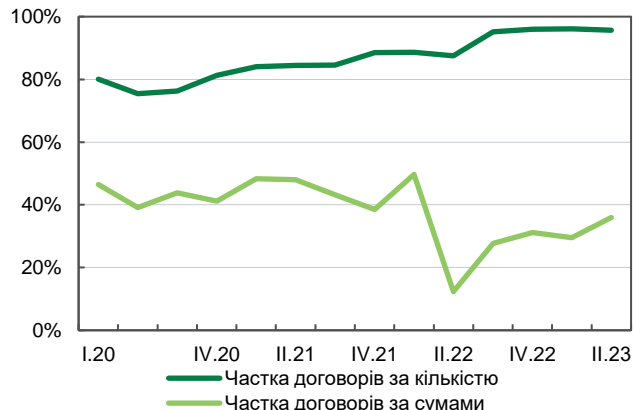
Графік 38. Обсяг наданих протягом кварталу кредитів фінансовими компаніями за видами позичальників, млрд грн

* Включаючи ФОП.

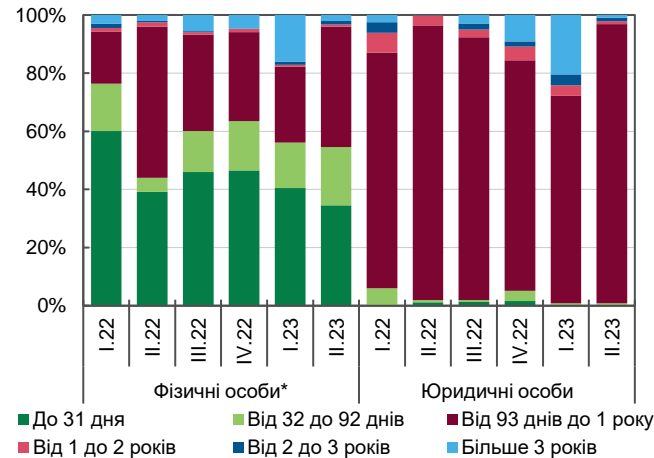
Переважають кредитні угоди укладаються дистанційно (близько 96% за кількістю), а от найбільш – очно. Дистанційно укладено лише третину угод за сумами, після повномасштабного вторгнення ця частка впала і нині поволі зростає.

Графік 39. Частки кредитних угод фінансових компаній, укладених дистанційно упродовж кварталу

У II кварталі строковість нових кредитів зменшилася: домінує частка позик, строком від 93 днів до року. Однак більшість кредитів населенню надавалася на строк до трьох місяців.

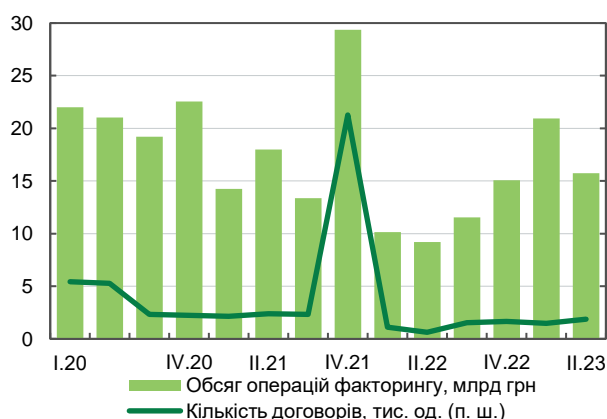
Графік 40. Структура кредитів, наданих упродовж кварталу фінансовими компаніями, за строковістю і типом клієнтів

* Включаючи ФОП.

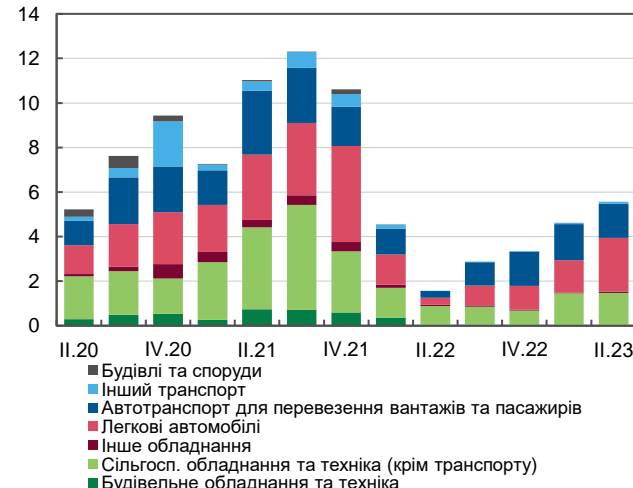
У II кварталі обсяг факторингових операцій хоча і знизився на чверть, був співмірним з окремими періодами попередніх років.

Графік 41. Обсяг та кількість договорів факторингу

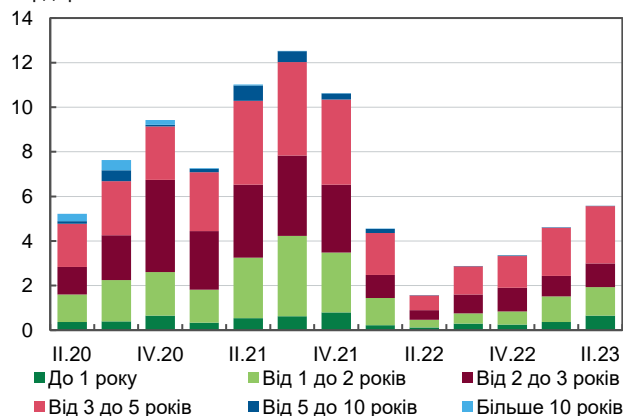
У II кварталі обсяг фінансового лізингу зріс на 21%. Структура нових лізингових угод останні чотири квартали не змінюється: 97% договорів уклалися на придбання легкових, вантажівок і сільськогосподарської техніки.

Графік 42. Обсяг договорів фінансового лізингу за обладнанням, млрд грн

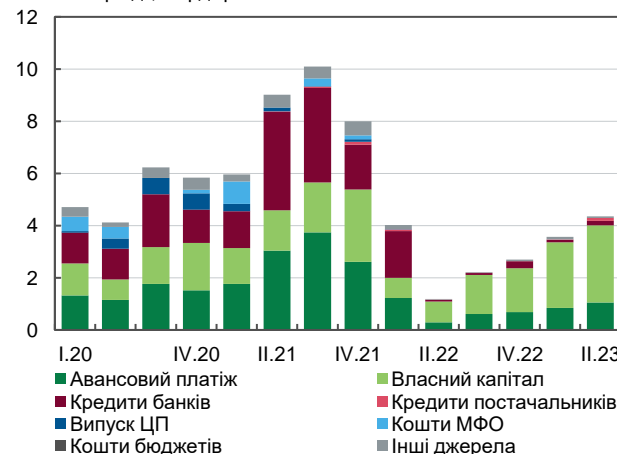
Структура лізингових операцій незмінна впродовж останніх двох кварталів. Близько 88% угод були середньостроковими – від одного до п'яти років.

Графік 43. Обсяг договорів фінансового лізингу за терміном дії, млрд грн

Від початку повномасштабного вторгнення операції фінансового лізингу фінансуються переважно за рахунок власного капіталу лізингодавців.

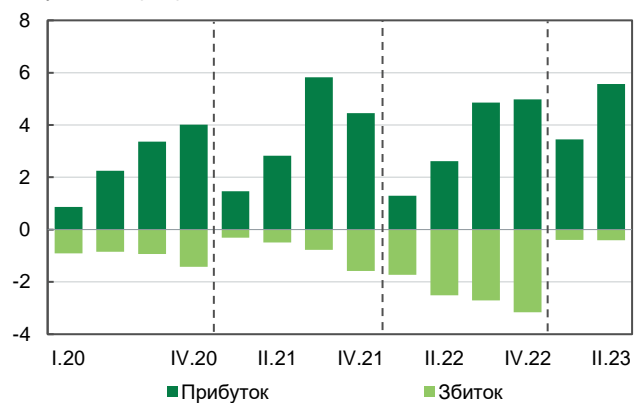
Графік 44. Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за звітний період*, млрд грн

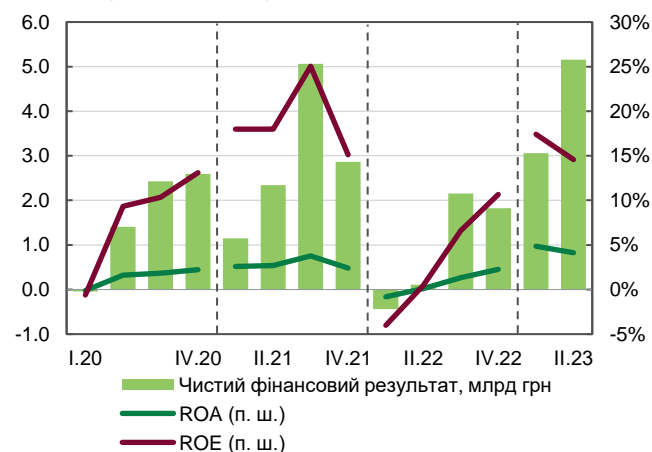
* Фінансові компанії та ЮО-лізингодавці.

У II кварталі окремі фінансові компанії надалі демонстрували рекордні прибутки порівняно з аналогічними періодами минулих років. Попри загальну прибутковість сектору, показники рентабельності знизилися порівняно з I кварталом.

Графік 45. Фінансовий результат фінансових компаній наростаючим підсумком, млрд грн

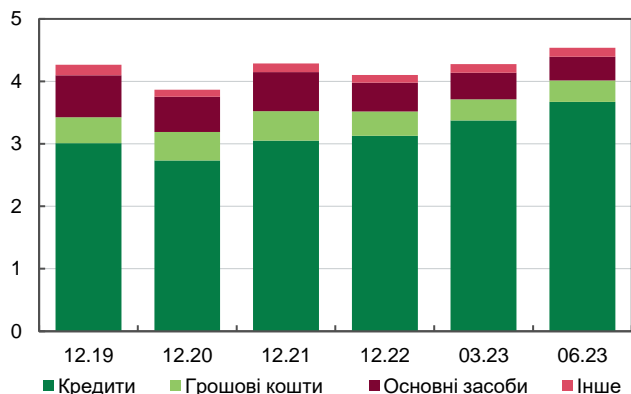
Графік 46. Фінансовий результат (наростаючим підсумком) та показники рентабельності фінансових компаній

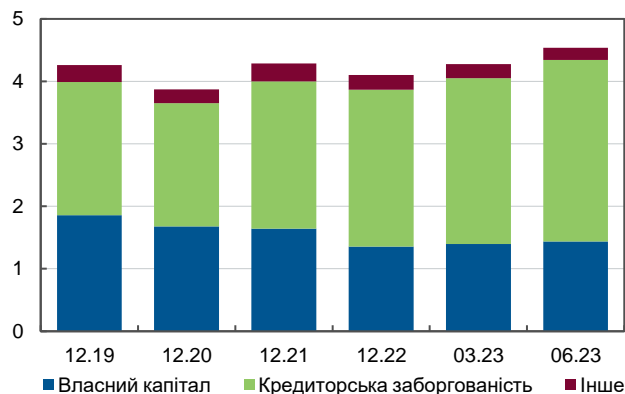
Ломбарди

Обсяг активів ломбардів зростає другий квартал поспіль. Обсяг кредитів зріс на 9%, основні засоби зменшилися майже на 11%. Розмір власного капіталу ломбардів надалі збільшувався від початку року.

Графік 47. Структура активів ломбардів, млрд грн

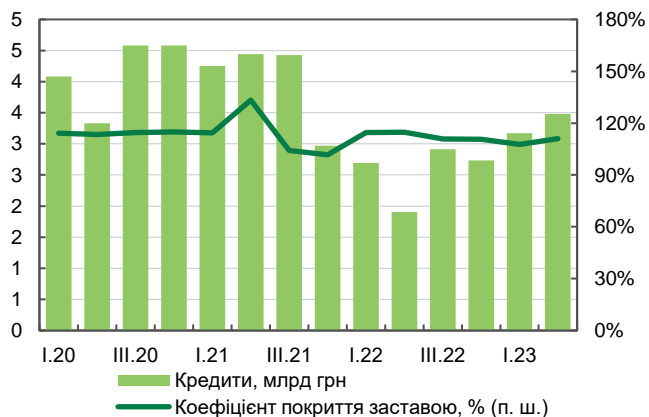

Графік 48. Структура пасивів ломбардів, млрд грн

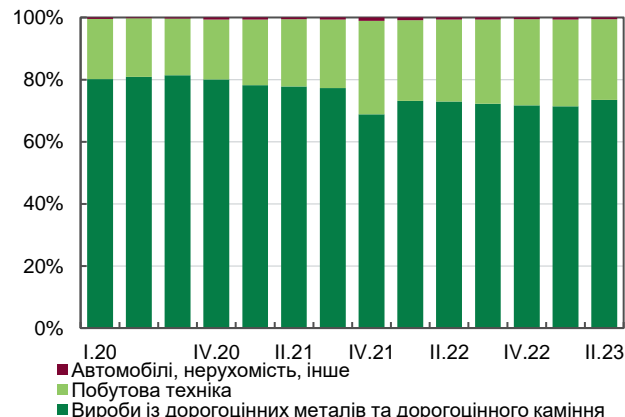

Обсяг нових кредитів у II кварталі збільшився на 10%, однак усе ще нижчий за довоєнні показники. Коефіцієнт покриття кредитів заставою залишався на рівні 111%. Структура кредитів за видами застави суттєво не змінилася – домінують дорогоцінні прикраси.

Графік 49. Обсяг наданих кредитів ломбардами (за квартал) та рівень покриття заставою

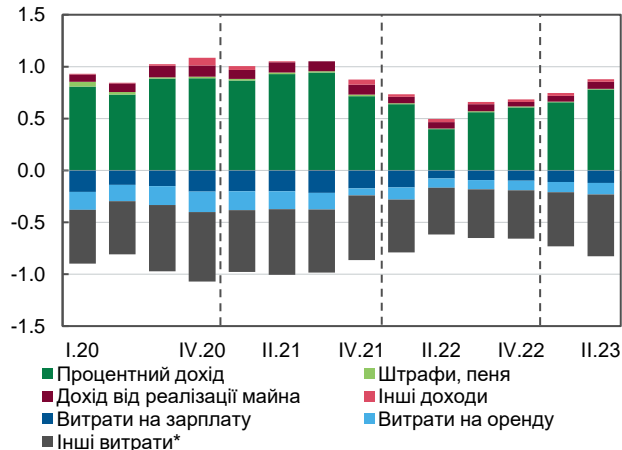
Графік 50. Структура обсягу наданих кредитів ломбардами за видами застави

Частка кредитів, заставою за якими є автомобілі, нерухомість та інші види активів, становить 0.54%.

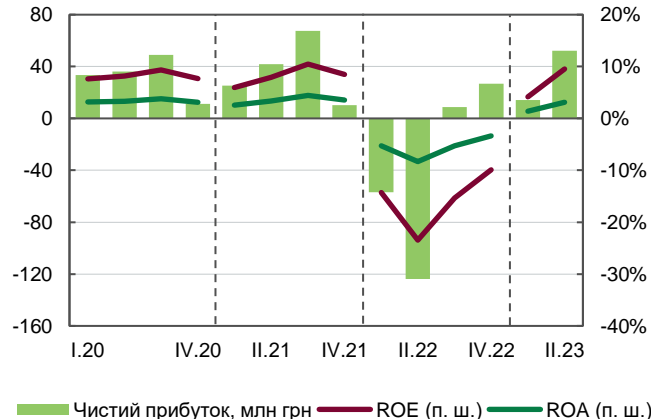
У II кварталі процентні доходи збільшилися на 19%, а доходи від реалізації майна – більш ніж на чверть. За незначного збільшення витрат ломбарди все ж були прибутковими за результатами кварталу. Показники рентабельності активів і капіталу надалі зростали від початку року.

Графік 51. Структура доходів та витрат ломбардів, млрд грн

* Уключають витрати, пов'язані з реалізацією та утриманням заставного майна.

Графік 52. Показники фінансової діяльності ломбардів

Примітки.

Джерело інформації – Національний банк України, якщо не зазначено інше.

Огляд стосується небанківських фінансових установ, діяльність яких регулює Національний банк України, якщо не зазначено інше.

У розрахунку зміни показників страховиків за період враховуються дані страховиків, що були виключені з Реєстру, до періоду, в якому відбулося таке виключення.

Разом із поданням звітності за II квартал 2023 року небанківські фінансові установи коригували звітні показники на вимогу регулятора чи звітували за попередні періоди (зокрема I квартал 2023 року).

До вибірки належать установи, платоспроможні на кожну звітну дату, що надали звітність, якщо не зазначено інше.

Сума компонентів може не збігатися з підсумковою сумою в результаті округлення даних.

Скорочення та аббревіатури:

Брутто основа	Без урахування впливу перестраховування
Нетто основа	З урахуванням впливу перестраховування
КАСКО	Страховання наземного транспорту (крім залізничного)
КС	Кредитна спілка
МТСБУ	Моторне (транспортне) страхове бюро України
НБУ	Національний банк України
НБФУ	Небанківські фінансові установи
ОВДП	Облігація внутрішньої державної позики
ОКС	Об'єднана кредитна спілка
ОСЦПВ	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів
Реєстр	Державний реєстр фінансових установ
Ризикові страховики	Страховики, які займаються видами страхування іншими, ніж страхування життя
Рівень виплат	Співвідношення виплат і премій за чотири квартали, що передують даті оцінки
Страховики життя	Страховики, які займаються страхуванням життя
ФО	Фізичні особи
ФОП	Фізичні особи-підприємці
ЦП	Цінні папери
ЮО	Юридичні особи
ЮО-лізингодавець	Юридична особа, без статусу фінансової установи, яка може надавати лише одну фінансову послугу – фінансовий лізинг. Можуть здійснювати іншу господарську діяльність (наприклад, оперативний лізинг)
CIR	Cost-to-Income Ratio. Співвідношення операційних витрат і операційних доходів
Combined ratio, комбінований коефіцієнт	Loss ratio, що збільшене на співвідношення операційних витрат і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
IBNR	Incurred but not reported. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені
Investment income ratio, коефіцієнт інвестиційного доходу	Співвідношення інвестиційного доходу і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
Loss ratio, коефіцієнт збитковості	Співвідношення виплат, скоригованих на зміну резервів збитків, витрат на врегулювання та премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
Operating ratio, коефіцієнт ефективності діяльності	Combined ratio, що зменшене на співвідношення інвестиційних доходів і премій, скоригованих на суму резервів незароблених премій
ROA	Return on assets. Рентабельність активів
ROE	Return on equity. Рентабельність власного капіталу
в. п.	Відсотковий пункт
грн	Гривня
кв.	Квартал
млн	Мільйон
млрд	Мільярд
п. ш.	Права шкала
р/р	Порівняно з аналогічною датою/аналогічним періодом попереднього року
тис.	Тисяча